

Huvudman

KARLSTADS KOMMUN
karlstadskommun@karlstad.se

Beslut

Datum 2026-06-18
Dnr SI 2026:3480
Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Mariebergsskolan i Karlstads kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Karlstads kommun att senast **den 6 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Karlstads kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Karlstads kommun ska vidta följande åtgärder

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Se till att det bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer (6 a kap. 3 § 2 skollagen). Detta innebär att:

- Se till att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta.
- Se till att samtliga elever får information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Karlstads kommun en anmärkning avseende brister rörande de åtgärder som vidtagits för att begränsa tillträdet till skolenheten. Karlstads kommun ska senast den **6 oktober 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna

åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:3480) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Mariebergsskolan i Karlstad kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Mariebergsskolan följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår. Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, personal och rektorn samt observationer på skolenheten den 28 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, såsom beredskapsplan och rutiner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplan

Skolinspektionen har tagit del av skolans beredskapsplan som gäller för läsåret 2026/2026. Rektorn har uppgett att hen upprättade beredskapsplanen under hösten 2025 och att den i grunden utgått från en mall från huvudmannen. Rektorn säger att stommen i beredskapsplanen utgör den tidigare krisplanen men att avsnittet "Vid allvarlig våldssituation/hot om allvarlig våldssituation" lades till hösten 2025. Av avsnittet framgår de omedelbara åtgärder som ska vidtas enligt en punktlista vid en akut våldssituation eller hot om sådan, samt vem som ansvarar för åtgärderna i fråga.

I beredskapsplanen finns ett avsnitt om skolans krisorganisation vid "olycksfall med allvarliga följor eller annan allvarlig händelse" där det framgår en lista över medlemmar och en kort arbetsbeskrivning med viss rollfördelning.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiering av säkerhetsrisker och information till personalen

Beredskapsplanen föreskriver en översyn av lokaler årligen. Rektorn säger vidare att de ska gå en trygghetsfond på skolan med kurator och elever. Eleverna fyller i en enkät två gånger per termin enligt rektor. Intervjuade elever berättar att enkäterna rör frågor om trygghet och säkerhet.

Intervjuad personal säger att de, kollegor emellan, har pratat om risker på skolan i förhållande till allvarliga våldssituationer eller hot om allvarliga våldssituationer. De har däremot inte pratat gemensamt om risker i förhållande till säkerhet eller gjort en sårbarhetsinventering på skolan. Det har dock gjorts en viss anpassning i den fysiska arbetsmiljön efter uppmärksammade säkerhetsrisker på skolan.

Rektorn uppger att biträdande rektor och huvudmannen har utgjort ett stöd i att upprätta beredskapsplanen. Rektor säger vidare att identifierade risker i förhållande till säkerhetsfrågor har skickats in till förvaltningen efter utbildning och övning i pågående dödligt våld i början av 2026 och att personalen då fick möjlighet att återkoppla synpunkter.

Av beredskapsplanen framgår att planen ska uppdateras och revideras årligen samt utvärderas i samband med incident. Rektorn säger att revidering av planen ska ske i juni eller augusti 2026, men att det inte är bestämt vilka delar som ska revideras.

Av beredskapsplanen framgår att den ska förankras vid terminsstart och att den ska finnas tillgänglig på en digital kommunikationsplattform för all personal att tillgå. Intervjuad personal uppger att de inte känner igen beredskapsplanen i nuvarande form och att de åtgärder som ska vidtas enligt ansvarsfördelningen i planen inte stämmer överens med vad de

diskuterat och fått utbildning kring i samband med utbildning av externt säkerhetsföretag i början av 2026. Personalen uppger att under utbildningen har de pratat om handlingsmöjligheter vid allvarlig våldssituation eller hot om en sådan men intervjuad personal uppger dock att de inte har arbetat med att revidera skolans rutiner kring säkerhet efter detta, vilket även rektorn bekräftar. Rektorn säger att de har lyft frågor om pågående dödligt våld med personalen och att personalen borde känna till vad de ska göra vid allvarlig våldssituation eller hot om sådan, vilket rektorn även vidhåller i yttrande över tjänsteanteckning från verksamhetsbesök. På frågan vad rektorn tänker om att personalens uppfattning om hur de ska agera inte helt överensstämmer med planen svarar rektor att det står på ett sätt i beredskapsplanen men att de pratat på ett annat sätt och att det inte stämmer överens. Rektorn säger att planen därför måste kompletteras.

Information till elever

Intervjuade elever i en årskurs säger att de under föregående läsår kortfattat har pratat om att de kan inrymma vid behov. En elev uppger att lärare är ansvariga i händelse av en skolattack och att elever ska lyssna på lärare. Någon elev uppger att det för några år sedan inträffade ett allvarligt hot mot skolan som ledde till att elever fick inrymma. Elever uppger dock att de därefter inte pratat om händelsen eller skolans rutiner vid hot eller våld. I övrigt uppger intervjuade elever att de inte fått någon information om beredskapsplanen eller vad de förväntas göra vid allvarlig våldssituation eller hot om en sådan. Personal bekräftar vidare att eleverna inte fått någon sådan information, med undantag för några spontana diskussioner med elever. Rektor uppger att det är sorgligt att höra att elever inte vet hur de ska agera, att hen trodde att de visste det och att rektorn behöver överse detta.

Utbildningsinsatser och övningar

Rektor säger att hen har fått utbildningar via huvudmannen och att hen har arbetat med rektorskollegor kring beredskapsplanen.

Intervjuad personal uppger att utbildning och övning genomfördes med ett externt säkerhetsföretag i början av 2026. Vid detta tillfälle hade personalen utbildning i pågående dödligt våld och de gick igenom inrymning. Rektorn uppger att utbildningen handlade om en föreläsning om pågående dödligt våld och efterföljande rollspel samt diskussion kring dilemman och att all personal på skolan närvarade.

Av beredskapsplanen framgår att specifika övningar, som till exempel utrymning, sker under läsårets gång. Intervjuade elever uppger att de vet hur de ska utrymma och agera vid brand. Rektorn säger att övning i utrymning avseende brand är planerad med personal och elever i maj 2026.

I kompletterande yttrande från huvudman efter verksamhetsbesök framgår att elever minst en gång per termin får en genomgång av alla relevanta utrymningsvägar på skolan. Eleverna får öva på olika utrymningsvägar i olika delar av skolbyggnaden. Huvudmannen uppger vidare att de inte har olika utrymningsvägar vid allvarlig våldssituation eller hot om sådan då det i förhand inte går att säga vad dessa händelser kan uppstå. Personal och eleverna får dock information om vilka utrymningsvägar som kan vara möjliga vid en allvarlig våldssituation.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och
2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen)

Enligt förarbeten ska det i en beredskapsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (prop. 2024/25:160 s. 46, 157)

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning. (prop. 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplan

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns en beredskapsplan för läsåret 25/26. Skolinspektionen konstaterar att stommen i beredskapsplanen utgörs av en krisplan och att det finns ett avsnitt i planen som utgör en handlingsplan vid allvarlig våldssituation eller hot om sådan och som kan jämföras med en beredskapsplan. Av avsnittet framgår hur man ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det har påbörjats ett arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter på skolan samt att det har genomförts utbildningsinsatser och övningar för personal. När det gäller elever har det genomförts utrymningsövningar. Vidare framgår att personal har fått information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation.

Av intervjuer med elever och personal framgår dock att elever på skolan inte har fått information om de åtgärder och möjliga handlingsalternativ som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Det framgår också av intervju med personal och rektor att beredskapsplanens innehåll inte är uppdaterat utifrån hur personal har utbildats i att hantera allvarliga våldssituationer eller hot om sådana situationer. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolenhetens löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer inte uppfyller författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen). Karlstad kommuns verksamhet vid Mariebergsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer. Det finns därför skäl att förelägga Karlstads kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Av observationer vid verksamhetsbesök framgår att skolenheten består av en sammanhängande skolbyggnad och ett tillhörande skolområde. Staket finns på baksidan av skolgården mot Mariebergsskogen. Runt skolområdets övriga sidor finns cykel- och gångväg. Det finns även två parkeringar på kortsidorna och en fotbollsplan som inte är en del av skolområdet.

Det finns tre skyltar uppsatta på tre olika dörrar in till skolan, där det framgår att besökare till skolan ska uppsöka skolans samordnare för att få en namnskylt. Det finns inga andra skyltar eller avgränsningar kring skolan.

Skolans ingångar är olåsta men det krävs passertagg för att komma in i klassrum eller på expeditionen, som endast personal har. Flera i personalen uppger att de inte tror att det är tydligt för utomstående var skolområdet börjar. Personalen uppger att det saknas skyltar uppsatta utomhus på skolområdet. Rektorn uppger att hen tror att personal på skolan är hemmablinda och att det är uppenbart för dem vad som är skolgård, men att en markering hade behövts om syftet skulle vara att hindra allmänheten att gå in på skolan.

I kompletterande yttrande från huvudmannen efter verksamhetsbesök framgår att skolenhetens gränser går vid cykelbanorna och där parkeringarna slutar på kortsidorna, samt vid baksidan där staketet vetter mot skogen.

Det finns vidare en resursskola i änden av skolbyggnaden som ibland vistas på skolenhetens område då de har lektioner i olika ämnen samt äter i samma matsal. Av intervjuer med personal och rektor framgår att eleverna på resursskolan alltid åtföljs av personal. Det finns två separata entréer till skolorna. Inom skolbyggnaden är skolenheterna separerade med passertagg som endast personal har. Rektorn uppger att eleverna på Mariebergsskolan inte har tillgång till resursskolans lokaler. Av intervjuer framgår samstämmt att det fungerar väl att samnyttja vissa ytor med resursskolan.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Skolinspektionen har tagit del av en nyligen utformad, skriftlig rutin gällande besök och obehöriga på skolan. Av rutinen framgår att alla besök ska vara föranmälda och att besökare ska anmäla sig i expeditionen eller mötas upp av personal. Besökare ska få en besöksskylt. Av rutinen framgår vem som räknas som obehörig och att en obehörig person ska avvisas från skolan.

Kännedom om rutiner

Intervjuad personal uppger att de har kännedom om skolans rutin gällande besök och obehöriga och att de har fått frågan om de ville göra några tillägg till rutinen. Intervjuad personal uppger att besökare hänvisas till samordnare i expeditionen och att de får en besöksskylt. Kommunens personal har alltid särskilda kläder och namnbricka vid besök och vid leveranser kontaktar de alltid till skolan för att förbereda varutintaget. När vårdnadshavare kommer till skolan kontaktas lärare som möter upp dem.

Om en obehörig kommer in på skolan uppger personalen att de förväntas be denne lämna skolan. Om obehöriga inte lämnar kan personalen ringa larmbolaget eller 112. Det har personalen pratat om på personalmöte.

Rektorn uppger att rutinen har gått igenom med all personal och att personalen på skolan också tidigare agerat i enlighet med rutinen, även om den då inte varit skriftlig. Personal och rektor uppger att vårdnadshavare känner till rutiner för besök.

Avvisande av obehöriga

Enligt intervjuer med elever, personal och rektor förekommer obehöriga sällan på skolan. Intervjuad personal säger att tidigare elever ibland vill besöka skolan men då har de ombetts att lämna skolan. Personalen säger att rutinen fungerar bra och att de har kännedom om att de ska uppmärksamma och vid behov avvisa okända personer på skolområdet. Rektorn uppger vidare att elevvärderna som arbetar i skolans lokaler har full koll på besökare i lokalerna.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen). Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt.

Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor. Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån till exempel kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (prop. 2024/25:160 s 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska

agera om de vill besöka till exempel skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (prop. 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns vissa tillträdesbegränsningar till skolbyggnaden i form av passertaggar för att röra sig inom skolans lokaler. Det framgår dock också av utredningen att det finns ett skolområde som omger skolbyggnaderna. Skolinspektionen bedömer att området inte är tydligt markerat och det saknas information om vilka villkor som gäller för att vistas där. Detta är en brist.

I övrigt visar utredningen att det finns rutiner för hur besök av utomstående ska hanteras och avvisande av obehöriga som är kända och tillämpas av personalen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Karlstad kommuns verksamhet vid Mariebergsskolan uppfyller inte författningarnas krav fullt ut vad gäller åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde. Tillsynen visar att det saknas tydliga markeringar av skolområdet och att det inte framgår vilka villkor som gäller för utomstående att vistas där. Detta är en brist. Det framgår dock också att skolenhetens arbete för att neka obehöriga tillträde i övrigt uppfyller författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Karlstad kommun en anmärkning.

Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

Isabelle Vesterlund

Föredragande
Signerat av: Isabelle Vesterlund

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Emma Elmstav Barton medverkat.